

# DUNASZEKCSŐI HÍREK



4. évf. IV. szám 2025. április

## Tartalom:

Helyi hírek.....	2-5. oldal
Zöld sarok.....	6. oldal
Velünk élnek.....	6-8. oldal
Könyves sarok.....	8. oldal
Történelmi növények.....	9-10. oldal
Virágszirmok.....	10-11. oldal
Hangsín.....	11-13. oldal
Papírra vetve.....	13-15. oldal
Tévhittek .....	15-16. oldal

## Elérhetőségek:

 [-muvhaz.dszekcso@gmail.com](mailto:muvhaz.dszekcso@gmail.com)  
 [-Dunaszerkesztői Művelődési Ház Facebook oldala](#)  
 [-7712 Dunaszerkesztő Kossuth Lajos u. 33.](#)  
 [- instagram](#)  
 [- weboldal:muvhazdszekcso.wixsite.com](#)  
 [Az újságot megjelentette Dunaszerkesztő Község Önkormányzata 150 példányban.](#)  
Szerkesztő: Mikoláné Kulutáczi Tímea  
Lektorálta: ifj. Galambosi László

## Programajánló

**2025. április 7-13. - Te szedd! Szemétszedési akció - a falu különböző területein**

**2025. április 8. (kedd) 17.00 - Gyermeket nevelő és nyugdíjasok számára elérhető Otthonfelújítási támogatással kapcsolatos tájékoztató előadás - Művelődési Ház, kisterem**

**2025. április 12. (szombat) 15.00 - Költészet napi műsor - Művelődési ház, táncterem**

**2025. április 16. (szerda) 13.30 - Húsvéti kézműves foglalkozás gyerekeknek - Művelődési Ház, táncterem**

**2025. április 20. (vasárnap) 9.00 - Húsvéti tojáskeresés - a falu területén**

**2025. április 26. (szombat) 15.00 Német Nemzetiségi Táncsoport önálló napja - Szabadtéri színpad**

# Helyi hírek

## Önkormányzati hírek

Dunaszekeső Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtartotta szokásos testületi ülését február 11-én, melyen a polgármester, a jegyző és a pénzügyi vezető előterjesztette a 2025. évi költségvetési rendelet-tervezetet, valamint a megjelent helyi civil szervezetek vezetői beszámoltak előző évi tevékenységeikről, munkáikról és felvázolták idei évi terveiket. A képviselő-testület megtárgyalta, majd módosítási javaslatokat tett a költségvetésre. Ezt követően a testület 3 hét múlva, március 3-án újratárgyalta, majd el is fogadta a költségvetést. Erről és a főbb döntésekről szeretnénk beszámolni és tájékoztatni Önöket.

A költségvetést 535 millió 341 ezer forint bevétellel és ugyanennyi kiadással állapítottuk meg, ami tartalmazza egyaránt az óvoda, a konyha és a közös hivatal költségvetését is. Ebből 29,1 millió forintot tudtunk tartalékba helyezni. Ez az összeg a későbbi előre nem látható kiadásokra, és további fejlesztésekre nyújthat fedezetet. Előző évi szabad maradvány 24,1 millió forint volt.

Az előző évi árvízvédekezés 15 millió forintba került a falunak, ami jelentős terhet jelentett az önkormányzati tartaléknak. Erre egy 90%-os pályázatot nyújthattunk be október végéig. Elbírálás csak idén március elején történt, miszerint 13 millió forintban támogatják a védekezést, ezt az összeget viszont még nem tartalmazta az elfogadott költségvetés.

Döntöttünk róla, és március végén el is kezdtük a fásítást, mely 2 ütemben fog megvalósulni idén: tavasszal önkormányzati önerőből facsemeték kerülnek kiültetésre, majd ősszel pályázati forrás útján kívánjuk településünk főút menti zöldövezeteit szebbé tenni. Terveink szerint a következő években is szeretnénk ezt folytatni.

Bizonyára mindenki szembesült már velem, hogy a téli hónapokban a főút melletti terebélyes fák ágazatait ritkítottuk, hogy kizöldülés után szebb képet mutassanak a

faluban. Tavasszal és nyáron nagyon sok fűnyírás feladatunk lesz heti szinten, költségvetésünk sajnos csak 5 fizikai alkalmazottat enged foglalkoztatni, ezért a bejelentések elkerülése végett a lakosság türelmét kérjük, mindenhova oda fogunk érni. Lehetőségeikhez mérten kérjük közreműködésüket abban, hogy az ingatlanaik előtt lévő zöldterületet rendbentartsák.

Az idei évben folytatjuk ingatlanaink energetikai fejlesztéseit. Az Idősek Klubjára (ÖNO) a tervezettek szerint megkérjük a napelem-felhelyezési engedélyt. A fejlesztésre remélhetőleg az év második felében sort is tudunk keríteni. Ugyanitt klímákat is szeretnénk felhelyezni. A Fogorvosi rendelőbe is szeretnénk egy klímát telepíteni. Valamint tervben van pályázat útján a Művelődési Ház további energetikai felújítása is.

Az előző évben a nagy hőség és egyéb okok miatt meghiúsult a Rózsadombi lépcső felújítása, amit idén viszont szeretnénk elvégezni, valamint ezzel összefüggésben egy 150 méter hosszúságú járdaszakaszt is szeretnénk helyreállítani. Remélhetőleg idén kedvez az időjárás és nem befolyásolják külső tényezők ennek megvalósítását.

Szerencsére civil szervezeteink száma évről-évre nő, ezáltal a közösségi élet sokszínűbb, a kulturális rendezvények száma is növekedik. Törekszünk arra, hogy a civil szervezetekkel együtt, támogatva azokat, a lakosság érdeklődési köreinek megfelelő igényeket kielégíthessük. Saját rendezvényeinket idén is megtartjuk. Szeretnénk arra buzdítani a tisztelt lakosokat, hogy a szürke hétköznapiakból mozduljanak ki néha, mindenkinek megjár egy kis kikapcsolódás. Reméljük, minél több emberrel, új arcokkal is találkozhatunk rendezvényeinken.

Sajnos vannak államilag alulfinanszírozott kötelező önkormányzati feladataink is. Ezekhez a képviselő-testületnek súlyos milliókat kell hozzátenni. Egyik ilyen a közművelődési feladat, melyet idén júliustól ismét az Alapítvány vesz át. A háziorvosi alapellátás kapcsán a körzet-összevonás még mindig

folyamatban van központilag, amire nincs ráhatásunk. Addig sajnos nem érkezik annyi normatíva, amiből a két körzetre járó díjat ki tudnánk fizetni, ezért önerőt szükséges biztosítani. Az étkeztetési feladatok is önerőt igényelnek, a megítélt állami támogatásból magasabb összegű, indokolt bérfejlesztésre sem futja. Jelenleg nem tervezzük az étkezési térítési díjak megemelését, terveink szerint annak szükségessége az idei évben nem lesz aktuális.

Végezetül pedig fontosnak tartjuk megemlíteni a TOP-PLUSZ projektünket, mely a megvalósítási szakaszába lépett: március 26-án megkötésre került a kivitelezési szerződés. A kapott árajánlat és a tervek alapján a 85,5 milliós pályázati támogatás áll rendelkezésre. Kérjük az ottlakók és az arra közlekedők szíves türelmét és együttműködését az elkövetkező hónapokban, a megvalósítás ideje alatt.

Rendkívül veszélyes fizikai munkát fognak végezni a Lánka patak (Fok-patak) torkolatánál, nehézgépekkel, szakemberekkel, fákat vágnak ki, medret rendeznek, gabion-falakat készítenek, beton mederelemeket helyeznek le. Természetesen minden keletkező hulladékot kivétel nélkül elszállítanak, azokat első körben a lerakóhelyre deponálják (Cementipari területére), majd onnan folyamatosan elvitelre kerül a projekt megvalósításának végéig. Arra kérjük Önöket, hogy lehetőségük szerint kerüljék ezeket a területeket, ne csak a munkavégzés ideje alatt (hétköznaponként reggel 7-től délután 4-ig), hanem azokon kívül is! Eseti jelleggel szombat délelőtti munkavégzés is előfordulhat. Legyenek kellően körültekintőek és figyeljenek oda a balesetek megelőzése érdekében! További tájékoztatást a dunaszekesői hivatalban kérhetnek.

## Ovis hírek

*A sok beteg miatt elhúzódó, de annál tartalmasabb farsangi időszakot zártunk február végén egy mulatsággal az Óvoda falain belül. Az iskolába készülők a Busójárársra is ellátogattak, illetve egy Busó és egy Sokac leány eljött Óvodánkba, hogy a kisebb gyermekek is, illetve akik a családjaikkal sem jutottak el a rendezvényre, azok is testközelből ismerkedhessenek meg ezekkel a maskarákkal, viseletekkel, a hozzájuk tartozó kellékekkel, szokásokkal.*

*A márciusi hónapot a kétévente megrendezésre kerülő jótékonysági bálunkkal kezdtük, március 8-án. A rendezvény minden eddiginél nagyobb sikert aratott, köszönhető ez a telházat eredményező táncolni, mulatni vágyóknak, a rengeteg tombola-felajánlásnak, a szinte megszámlálhatatlan támogatói jegy vásárlónak, és talán a nőnap alkalomnak is. Hálával tartozunk mindazoknak, akik ehhez az eredményes, jó hangulatú bálhoz bármilyen formában hozzájárultak. Köszönet érte óvodás gyermekeink nevében is, hiszen minden bevételt rájuk, az ő mindennapjaik*

*színesítésére fogunk fordítani!*

*Március 15-e az Óvodában is fontos ünnep. Projektünk keretében minden gyermek, életkorához és képességeihez mérten, megismerkedett a forradalom történetével, a huszárokkal, nemzeti színeinkkel, és jelképeinkkel, verseket tanultak, meséket hallgattak, énekeltek, meneteltek, csákót hajtogattak, zászlót, kokárdát, huszáringet festettek, várat építettek, a szerencsések pedig még lovakat is simogathattak.*



Március 14-én, az 1848-as forradalom és szabadságharc alkalmából tartott faluünnepélyen pedig részt vettek Süni csoportos óvodásaink. A műsorra verssel, mondókaival, énekes körjátékkal készültünk, illetve nemzeti színű zászlót, tulipánt festettünk, amit a koszorúzás alkalmával ki is tűztünk a március 15-i emlékműnél, ezzel is tisztelegve hőseink előtt. Nagyon büszkék vagyunk a gyermekekre, bátran, ügyesen szerepeltek a falu apraja és nagya előtt az ünnepi megemlékezésen. Köszönjük minden szülőnek a támogató együttműködést!

Március 18-án a Bóbita-bérletesek ebben a nevelési évben immár harmadik alkalommal a Mohácsi Színházba látogattak, ahol egy Mátyás királyról szóló zenés mesejátékot láthattak a GörbeTükör vándor-társulat előadásában. Köszönjük, hogy ismét önkormányzatunk kisbuszaival utazhattunk az előadásra.

A hónapot a tavasz köszöntésével, az éledező természet felfedezésével, a víz világnapja alkalmából számos tény és érdekesség megismerésével zártuk. Várhatjuk a Húsvéti Nyuszt!

## Iskolás hírek

### Géza Tusa eredmények

Az idei tanévben is több tanulónk jelentkezett a Bátaszéki II. Géza Gimnázium által rendezett Géza Tusa különböző versenyeire. A Diákotoll irodalmi pályázatra írt meséjével Derék Emília (8. osztály) 2. helyezést ért el. A német- és angol nyelvi versenyek több fordulóból álltak, a két írásbeli fordulót hárman teljesítették sikeresen. Dombai Rubina (7. osztály) angol nyelvből, míg Bihercz Rita és Derék Emília 8. osztályos tanulók német nyelvből jutottak be a döntőbe. A versenyről ismét sok



tapasztalattal és jó élményekkel tértünk haza.

### Valódi korcsolyázás műjégen

A téli sportok kedvelőinek egyre kevesebb lehetőségük van saját környezetükben hódolni szenvedélyüknek. Iskolánkban egykor jeget hizlaltak a sportpályán, melyen hetekig megmaradt a korcsolyázás elengedhetetlen feltétele. Napjainkban, amikor már a hó is csak mutatóba esik, ez már elképzelhetetlen. Mivel a közeli városokban már elérhetővé válik a jég, úgy döntöttünk felkínáljuk a korcsolyázás lehetőségét tanulóinknak. Mi is meglepődtünk, milyen szép számmal vették tanulóink a bátorságot, az anyagi ráfordítást sem sajnálva, így 18 tanulónkkal elindultunk Bajára.



Az új sport kihívásai szükségessé tették az elszántságot és kitartást, de a sok esés ellenére nagyon élvezték a csúszkálást.

Legtöbbsen olyannyira kedvet kaptak, hogy jövőre feltétlenül folytatjuk, s hagyományt teremtünk az első alkalomból.

## Szépolvasási verseny

2025.02.24-én került sor a könyvtár szervezésében tanulóink hagyományos szépolvasási versenyére. A megmérettetés az évek óta jól működő könyvtári innovációnk része, az olvasóvá nevelés egyik fontos mérföldköve, melyen tanulóink három korcsoportban mérhetik össze tudásukat. A begyakorolható szabadon választott szöveg mellett egy ismeretlen szöveg felolvasása is a verseny része, ami nehezíti a versenyzők dolgát.

Az évente megrendezésre kerülő programon szívesen vesznek részt azok a tanulók is, akik más versenyeken nem



indulnak. Nekik nagyon jó lehetőség, hogy gyakorolják a versenyhelyzetet. A délután mindenki számára jó hangulatban telt.

## Diákolimpia

2025 februárjában a dunaszekesői röplabdasporthoz első feckéit eresztettük próbarepülésre a diákolimpia megyei versenyében. A mérkőzések Mohácson és Villányban zajlottak. Természetesen a bátor 5-6. osztályos fiúk vállalták a komoly megmérettetést, hogy akár több éve versenyző csapatokkal megmérkőzzenek. 4-5 hónapja kezdtük a játék elsajátítását, és még nagyon hosszú út áll előttünk. Az első ellenfél az influenza volt, ami olyan mértékben ledöntötte a csapatokat a lábukról, hogy komoly tartalékos, szinte cserejátékosok nélküli résztvevő is volt. Természetesen bennünket sem kímélt, így az első fordulóban a legjobb játékosunkat nélkülöztük.

Rendkívüli örömmel tapasztaltuk, hogy sikerültek a nyitások (igaz 3 jó egymás után még nem), és komoly versenyben voltunk a pontokért. Sajnos, most még csak az 5. helyet sikerült megszerezniük,

de a megmérettetés során nagyon sokat tanultunk a sportról, a csapatról, a küzdőszellemről, a sikerről és a kudarcról is. Mert ez csak egy játék, vagy maga az élet?

A csapat tagjai: Perjési Benett, Sárközi Edvárd, Máté Kristóf, Decsi Dominik, Varga Gregor, Komáromi Kevin, Magos Márk, Bogács René, Kórodi Brendon, Kovács Balázs, Harsányi Simon  
Felkészítő: Skaliczki Judit



# Április

Zöld sarok - Dr. Acél Csaba rovata

A szeles, bolondos, stb. jelzők mellett, a hónap nevének eredetére kétféle magyarázat is létezik. Az egyik latin eredetű, a „kinyit” igéből származik, ami a tavaszra utal, a virágok nyílására, a fák zöldülésére, szép szóval, a tavaszi zsongásra. A másik szóeredet Romulus nevéhez kötődik, ő adta ezt az etruszk nevet isteni anyjának, Vénusnak.

Ennyi komolyság után egy kis vidámság, ami április elsejéhez, a bolondok napjához kötődik. Több babona is társul ehhez a naphoz, még népi mondóka is: „április bolondja, felmászott a toronyba, megkérdezi hány óra”...stb. Furcsa örömnépnep, mert az áruló Judás ezen a napon akasztotta fel magát, tehát van mit ünnepelni.

De mi is történik a természetben, az állatvilágban. A legfontosabb, hogy egyre másra érkeznek a vándormadarak, az örvös galambok, a gólyák, a bibicek és a fecskék is. A szalonkák viszont odébb álltak, az északi költőhelyük felé vették az irányt.

Az őzbakok lelkesen tisztítják barkás agancsaikat, aminek sok gyenge bokor és fiatal fa szenvedni kárát.

Igyekeznünk kell, hogy teljes pompájukban mihamarabb elfoglalhassák a

birodalmukat, ahol majd később, mint egyeduralkodók, feleségeket is választhatnak kedvükre maguknak.

A vadászatban ez a hónap nem tartogat túl sok lehetőséget, miután sok koca malacokat vezet, így az éjszakai segédeszközökkel való vadászat brutális tévedést is hozhat, mert nincs annál aljasabb tett, mint egy malacos koca kilövése. Ez ugye morális kérdés, de a sertéspestis miatt kihirdetett, válogatás nélküli „vadirtás” mentséget tud adni azoknak, akiknek nincs lelkiismeretük.

Végezetül, még egy jeles, jelentős áprilisi napot is megemlítenék: Szent György napját. Ezen a napon hajtották ki az állatokat a legelőkre. De ezt a napot erősen beárnyékolja, hogy olyan fertőző betegségek jelentek meg, amik ötven éve nem voltak jelen, mint például a fertőző száj és körömfájás.

Sajnos, nem kihajtani kell az állatokat, hanem leöldönsni, hogy a szörnyű betegség ne terjedjen.

Sérülékeny lett a világunk, ezért a természetet hagyni kell megújulni, ha nem szennyezzük, ha nem zsigereljük ki, akkor tudni fogja a dolgát és élhető világot teremt nekünk.

**Velünk élnek - dr. Kovács Iván rovata**

## Roma gyökerek: Egy kultúra színes története

A romák világnapját április 8-án ünneplik. Ez a nap a roma kultúra és identitás megőrzésének, valamint a romák társadalmi helyzetére való figyelemfelhívásnak a szimbóluma. Az ünnepet hivatalosan 1990-ben alapították a lengyelországi Serockban, a Nemzetközi Roma Unió (IRU) negyedik Roma Világkongresszusán. Az esemény emléket állít az első nagy nemzetközi roma találkozónak, amely 1971. április 7. és 12. között zajlott az Egyesült Királyságban, Chelsfieldben.

A romák eredetileg Északnyugat-Indiából származnak, és a 13–15. század között vándoroltak be Európába. Nyelvük, a romani, szintén indiai gyökerekkel rendelkezik, amit genetikai és nyelvészeti kutatások is alátámasztanak. Az évszázadok során a romák különböző európai országokban telepedtek le, és kultúrájuk gazdagodott a helyi hatásokkal. A romák sorsa Európában évszázadokon át változatos és gyakran nehéz volt. A középkorban sok helyen rabszolgasorba kényszerítették őket, különösen

Kelet-Európában, például a mai Románia területén. Nyugat-Európában gyakran üldözték és kitelepítették őket, mivel idegenként és veszélyként tekintettek rájuk.

A 20. században a romák különösen súlyos üldöztetést szenvedtek el a náci rezsim alatt. A holokauszt során több mint félmillió roma vesztette életét koncentrációs táborokban és tömeges kivégzések során. Ez a tragédia a roma közösségek történelmének egyik legsötétebb fejezete. A második világháború után a romák helyzete továbbra is nehéz maradt. Sok országban szegregációval, diszkriminációval és szegénységgel kellett szembenéznük. Az Európai Unió és más nemzetközi szervezetek az utóbbi évtizedekben igyekeztek javítani a romák társadalmi helyzetén, de a kihívások továbbra is jelentősek.

A romák hiedelemvilága és spirituális hagyományai sokszínűek és régmúlta nyúlnak vissza. Az évszázadok során ezek a hiedelmek különböző kultúrák hatására alakultak ki, és nagy szerepet játszottak a közösségek mindennapjaiban.



Fontosabb elemek:

**Természet és szellemek tisztelete:** A romák gyakran hittek a természet szellemeiben és azok védelmező erejében. Például bizonyos fákat, forrásokat vagy állatokat szentként tiszteltek, mert úgy vélték, ezek különleges erővel bírnak.

**Babonák és rituálék:** A babonák fontos részei voltak a mindennapi életnek. Sok roma közösség hitt például a rossz szem ártó hatalmában, és különböző amulettekkel vagy rituálékkal igyekeztek ezt elhárítani.

**Jóslás és spirituális tanácsadás:** A jóvendőmondás, például a tenyérijóslás vagy a kártyavetés, hagyományos roma gyakorlatoknak számítanak. Ezek nemcsak a múltban, hanem a mai napig is sok helyen jelen vannak.

**Halál és túlvilág:** A romák körében a halál és a temetkezési szokások is különös tisztelettel bírnak. Sok helyen hittek abban, hogy a halottak szelleme továbbra is hatással lehet az élőkre, és ezért külön rituálékkal búcsúztatták őket, hogy biztosítsák a békés átkelést a túlvilágra.

**Hagyományos gyógyítás:** A hiedelmekhez gyakran társultak tradicionális gyógyító praktikák is, például növények, gyógyteák vagy varázsigék alkalmazása.

A romák hiedelemvilága rendkívül gazdag és változatos, régióként és közösségenként eltérő szokásokkal. Ezek a hagyományok a mai napig részei maradtak a roma kultúrának, bár sok esetben modern hatásokkal ötvözödtek.

Számos világhírű roma származású személy van, akik különböző területeken értek el kiemelkedő eredményeket. Például:

**Cziffra György:** Magyar származású zongoraművész, aki a klasszikus zene világában vált legendává.

**Django Reinhardt:** Belga származású jazzgitáros, aki a jazz egyik úttörője és a "gypsy jazz" stílus megeremetője.

**Esma Redžepova:** Észak-macedón énekesnő, akit a "Roma zene királynőjének" neveztek.

**Ceferino Giménez Malla:** Spanyol származású roma, akit a katolikus egyház boldoggá avatott.

**Bangó Margit:** Magyar énekesnő, aki a cigányzene és a magyar nóta műfajában alkotott maradandót.

Ezek az emberek nemcsak tehetségükkel, hanem kitartásukkal és elkötelezettségükkel is példát mutattak.

A romák körében a szerelem és a párkapcsolatok mindig is fontos szerepet játszottak a közösségek életében, szoros összefüggésben a hagyományokkal és a családi értékekkel. Az alábbiakban néhány érdekes tényt említek a roma kultúra és a szerelem kapcsolatáról:

**Család és házasság:** A roma kultúrában a család központi szerepet tölt be, és a házasságtörés hagyományosan nemcsak két

ember, hanem két család közötti szövetség is. Sok közösségben a szülők jelentős szerepet játszanak a házasság előkészítésében, bár napjainkban ez egyre inkább változik.

**Szerelem és dalok:** A roma népzében és költészetben gyakran megjelenik a szerelem témája. A dalok és történetek a szenvedélyről, a hűségről és néha a tiltott szerelemről is szólnak.

**Hagyományos ünnepek:** Egyes közösségekben különleges rituálék kísérik a szerelmi kapcsolatokat és a házasságokat, amelyek a szerelem és a közösség összetartozásának ünneplését tükrözik.

**Tiltott kapcsolatok:** A roma kultúrában a szigorú hagyományok néha tiltottá tehetek bizonyos kapcsolatokat, például más közösségek tagjaival. Ezek a tiltások azonban az egyéni szabadság és a modern társadalom hatására sok helyen enyhültek.

A szerelem a roma kultúrában nemcsak személyes érzés, hanem közösségi és kulturális jelentőséggel is bír. Az összetartozás, a szeretet és a megértés a híd, amely összeköti a szíveket és áthidalja a különbségeket. Együtt élni nem csak egymás mellett, hanem egymásért is létezni. A közös jövőnk kulcsa a tisztelet, a figyelem és a szándék, hogy minden nap egy lépéssel közelebb kerüljünk egymás megértéséhez. Mert igazán erősek csak akkor lehetünk, ha együtt építjük a világot.



## Könyves sarok

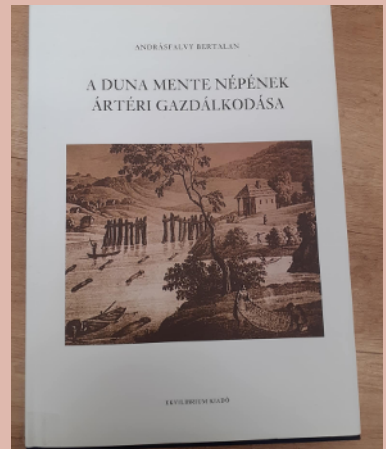
A tavasz jeles napjaival a környezetünk védelmére hívja fel a figyelmünket. Március 21-e a Víz napja, április 22-e pedig a Föld napja. Áprilisi könyvajánlómmal ezekhez a napokhoz szeretnék kapcsolódni egy olyan könyvvel, ami közvetlen környezetünkről szól, több oldalon keresztül is Dunaszekesőről olvashatunk benne. A könyv pedig:

**Andrásfalvy Bertalan: A Duna mente népének ártéri gazdálkodása** Ártéri gazdálkodás Tolna és Baranya megyében az ármentesítési munkák befejezése előtt

A szerkesztő, Báder László gondolataival szeretnék kedvet csinálni a könyv elolvasásához:

„A környezet-átalakítás és a túlfogyasztás következményei ma már világszerte érezhetőek, például a sivatagosodás, környezetszennyezés és éghajlatváltozás formájában. Az erdőirtások, feltört legelők, a folyószabályozások ugyan sok szántóföldhöz juttattak bennünket, de ezeknek a beavatkozásoknak az alig hangoztatott „eredményei” a bevágódott medrek, kiszáradt talaj, átalakított táj, a lesüllyedt talajvíz és a helyét a tájban nem találó haszonleső ember is.

A sokoldalú, kiegyensúlyozott erőforrás használatot jelentő gazdálkodási formák helyébe



betolakodó – tévesen modernnek és hatékonynak hitt – nagyzsém, haszonelvű ga(rá)zdálkodás beszűkíti a figyelmünket. Miközben igyekszünk egyre hatékonyabbak lenni, egyre jobban kiszolgáltatottabbak leszünk.

Ha megint a teljes tájban gondolkodunk, és hagyományainkra, tapasztalatainkra építünk, ismét olyan gazdagságot tudunk teremteni, amelynek egykor egész Európa csodájára járt...

Ennek a fenntartható létformának a részleteit remekül mutatja be, és összefüggéseit nagyszerűen tárja fel ez a mű.”

**Schmidt Gabriella**  
könyvtáros



# A kukorica jelentősége az emberiség számára

Történelmi növények - dr. Kovács Iván rovata

A kukorica (*Zea mays*) eredetileg Közép- és Dél-Amerikából származik, ahol az ősi civilizációk, például az maják és az aztékok már több ezer évvel ezelőtt termesztették. Az amerikai kontinens felfedezése után a kukorica eljutott Európába, majd onnan Ázsiába és Afrikába is. Ma az egyik legfontosabb mezőgazdasági növény a világon, amelyet ételmiszerként, takarmányként és ipari alapanyagként is használnak.



forrás: internet

Közép- és Dél-Amerikában a kukorica nem csupán alapvető ételmiszer volt, hanem szent növényként tisztelték, amely az élet és a termékenység szimbóluma volt. Az ősi civilizációk, mint az aztékok, maják és inkák, a kukoricát isteni ajándéknak tekintették, és számos vallási rituáléban központi szerepet játszott. Például a maják mitológiájában az emberek a kukorica istenének, Hun Hunahpúnak köszönhették létüket, mivel a legenda szerint az első embereket kukoricából teremtették. Az aztékoknál a kukorica istennője, Chicomecóatl, a bőség és a termékenység védelmezője volt.

A kukorica termesztése és betakarítása köré ünnepségek és szertartások épültek, amelyekkel a termékeny földet és az istenek kegyét köszönték meg. A kukorica tehát nemcsak táplálékforrásként, hanem spirituális és kulturális szimbólumként is meghatározó szerepet játszott ezekben a társadalmakban.

A kukorica Magyarországra az 1500-as években érkezett, miután Kolumbusz Kristóf felfedezte az amerikai kontinenst, és az ottani növényeket Európába hozták. A kukorica elterjedése Magyarországon elsősorban az oszmán-török hódoltság idején kezdődött, amikor a Balkánon keresztül érkezett az országba. Az új

növény gyorsan népszerűvé vált, mivel jól alkalmazkodott a helyi éghajlati és talajviszonyokhoz.

A kukorica Magyarországon az egyik legfontosabb szántóföldi növény, amelyet széles körben termesztnek takarmánynövényként és ipari alapanyagként is. A kukorica termesztése az ország éghajlati adottságai miatt ideális, különösen az Alföldön és a Dunántúl bizonyos részein, ahol a talaj és a csapadékviz viszonyok kedvezőek. Néhány fontos tény a kukorica termesztéséről Magyarországon:

## **Terület és jelentőség:**

Magyarországon évente több százezer hektáron termesztnek kukoricát, és az ország az Európai Unió egyik jelentős kukoricatermelője.

**Használati célok:** A termesztett kukorica nagy részét állati takarmányként használják, de jelentős mennyiség kerül emberi fogyasztásra is, például csemegekukorica és kukoricaliszt formájában. Emellett az iparban is fontos szerepet tölt be, például bioetanol vagy keményítő előállításában.

**Agronómiai feltételek:** A kukorica termesztése hő- és tápanyagigényes, de megfelelő technológiával és

öntözéssel jó terméseredmény érhető el. A modern mezőgazdaságban elterjedt a vetőmagok hibridjeinek és korszerű növényvédő szerek használata.

**Gazdasági szerep:** A kukoricatermesztés Magyarországon jelentős gazdasági ágazat, amely nemcsak a hazai igényeket szolgálja ki, hanem exportra is termel.

A kukorica történelmi jelentősége az alábbiakban foglalható össze:

**Domesztikáció és terjedés:** Körülbelül 9 000 évvel ezelőtt kezdték el a vadnövényből nemesíteni. Az amerikai kontinens felfedezése után a kukorica gyorsan elterjedt Európában, Afrikában és Ázsiában, ahol alapvető élelmiszerré vált.

**Táplálkozási alap:** A kukorica az emberiség egyik legfontosabb kalóriaforrásává vált, különösen a fejlődő országokban. Sokoldalúsága miatt számos formában fogyasztják, például lisztként, dara formájában vagy friss csemegekukoricaként.

**Gazdasági szerep:** A kukorica nemcsak élelmiszerként, hanem takarmányként, bioüzemanyagként (etanol) és ipari alapanyagként is jelentős. A modern gazdaságokban kulcsszerepet játszik az élelmiszer- és energiaellátásban.

**Kulturális hatás:** A kukorica számos kultúrában szimbolikus jelentőséggel bír, és a mai napig fontos szerepet játszik a hagyományos ünnepekben és rituálékban. A kukorica tehát nemcsak

az emberiség táplálkozásában, hanem a társadalmi és gazdasági fejlődésben is meghatározó szerepet játszott. A kukorica a művészetben számos kultúrában megjelent, különösen olyan társadalmakban, ahol a növénynek szimbolikus és gyakorlati jelentősége volt. Közép- és Dél-Amerikában, ahol a kukorica eredete és jelentősége mélyen gyökerezik, különösen kiemelkedő szerepet kapott a művészetekben.

Példák a kukorica megjelenésére a művészetben:

**Ősi freskók és szobrok:** Az aztékok és maják művészetében gyakran ábrázolták a kukoricát, mint az élet és termékenység szimbólumát. Kukoricaisteneiket és szertartásokat bemutató freskók díszítették templomaikat. **Textíliák és kézműves alkotások:** Az indián közösségek gyakran használták a kukorica motívumot textíliákon és egyéb kézműves tárgyakon. A színes kukoricacső formák a természeti gazdagságot szimbolizálták. **Festészet:** A modern művészetben is megjelenik a kukorica, például Diego Rivera híres mexikói falfestményein, amelyek gyakran ábrázolják a mezőgazdasági munkásokat és a kukoricatermesztés fontosságát.

**Irodalom és költészet:** A kukorica a költők és írók számára is inspirációt jelentett, mint az élet, munka és bőség metaforája. A kukorica nemcsak gyakorlati növényként, hanem művészeti inspirációként is maradandó nyomot hagyott az emberiség kulturális örökségében.

**Virágszirmok - Treutz Éva rovata**

## Nyári kertek örök dísze

Bugás lángvirág (PHLOX PANICULATA)

Különleges szépségű, régi kertek hangulatát idéző lágyszárú évelő, mely erőteljes növekedésű, 60-100 cm magasra növő, kellemes illatú nyári virág.

Származási helye Észak- Amerika, Európába az 1730-as években telepítették.

Hajtásvégi fürtben, vagy bugában nyíló, élénk színű virágaikért ültetjük őket,

melyek júliustól szeptemberig nyílnak. Számtalan színváltozata van a fehértől a bíborszínig. A virágok erős illatot árasztanak, melyeket a méhek és szenderek is szívesen látogatnak.

A dús virágzás érdekében - mint általában - e növénynél is fontos a megfelelő hely kiválasztása. Kedveli a napsütötte, vagy félárnyékos helyet, de az erősen tűző napon szenved. Tápanyagban, humuszban gazdag, jó vízelvezetésű talajon fejlődik igazán szépen. A rendszeres öntözés elengedhetetlen számára.

Nem megfelelő környezetben hajlamos lehet a lisztharmatra.

Szaporítása töosztással a legegyszerűbb, mely ősszel a legoptimálisabb. A bugás lángvirág



önmagában is díszíti a kertnek, de ültethetjük szegélyágyak háttérnövényeként, akár más évelőkkel társítva.

**Hangszín - Dunaszekesői Fúvószenekar rovata**

## Első megmérettetésünk

A Dunaszekesői Fúvószenekar Landesrat által kiírt Zenekarok Országos megalakulását követően javarészt a helyi Minősítőjére. Fontos követelmény volt, hogy rendezvényeken és a Kaposszekesői Fúvóstadálkozó szerepelt, majd hívták a környékbéli települések rendezvényeire is. 2013-ban már eljuthattott külföldre is, két település jó kapcsolatának köszönhetően a szlovákiai Garamszentgyörgyre. Majd 1 évvel később, 2014-ben meghívott minket Jankovich-Bésán Mihály (gróf) lakóhelyére, Galgalyörkre.

A kezdeti lelkesedés és persze a sok gyakorlásnak köszönhetően gyorsan fejlődött a zenekar. Szerencsére, az első fiatal generáció rendkívül tehetséges volt, és 2014-re már több zenei műfajban is megállta a helyét.

2015-ben zenekarunk életében eljött az első megmérettetés ideje, beneveztünk a Kemény három hónap volt, komoly kihívás elé állította nem csak a fiatal zenészeket, de az idősebbeket is. Gyakorlást gyakorlás követte, külön szólampróbákat is tartottunk, minden apró részletre odafigyelve. A tavaszi szünetben még plusz próbákat is beiktattunk, és a

vigyünk, valamint, hogy a 12 perc tiszta játékidőbe beleférjünk. Nem okozott túl nagy fejtörést, megpróbáltunk a saját szintünkhöz képest választani. Így esett a választás a Nur einmal polkára, ami egy Habich Konrád szerzemény, ezt mivel mások nem játszották, bátran a sajátunknak éreztük. Egy indulót, a Musiker marschot és egy keringőt választottunk, a Försters Liedet. A kötelező darab a Lentschi polka volt, amit nem ismertünk, de szerencsére, fülbemászó dallamvilága miatt hamar belejöttünk.

minősítő hetében is két próbával készültünk fel a megmérettetésre.

Aztán eljött a – mindenki által várt – nap. Amikor az erőfeszítéseink után megmutathatjuk tudásunk legjavát. Nagymányokra érkeztünk egy nagy csarnokba, ahol a gördülékenyebb lebonyolítás érdekében nem a színpadon, hanem a színpad előtt kellett zenélni – ott két zenekar is elfér. A rendezvény megnyitásként a megjelent zenekarokkal közösen eljátszottuk a Magyar Himnuszt, a Sváb himnuszt és a Hopfender marscot.

Ezután következtek egyesével a zenekarok. Mi a Mázai Bányász Fúvószenekar mellett ültünk fel a színtérre, akiknek a sváb zene a kisujjukban volt, és igen magas képzettségű zenészek voltak. „Nehéz lenne őket felülmúlni” – gondoltuk magunkban, de nem is az a cél, csak figyeljünk a saját produkciókra. Fokozott izgalommal és izzadó tenyérrrel kezdtünk bele, de karnagyunk tekintete nyugalmat sugárzott. A második zeneszámnál már oldottabb volt a hangulat, s mintha egy szempillantás lett volna, gyorsan lement mind a négy zenedarab. Közben az egyik zsűritag – elég izgága ember benyomását kelve – folyton mondogatott valamit a mellette ülőnek.

Ezt nem lehetett nem észrevenni, gondoltuk, a hibákat beszéljük meg. Utólag derült ki, hogy ugyan hallotta azokat, de csak annyit mondott: „Nézd meg, ez a zenekar csupa gyerekből áll! Ők a jövő!”

A fellépő nyolc zenekar produkciója után ebéd következett, majd az értékelés. A zenekarvezetőket együtt hívták be, mindenkinek elmondták az építő jellegű kritikákat, amiket aztán ő tolmácsolt a részünkre. Megosztó véleménnyel voltak, de ifjúsági zenekar lévén mindenképp nagyra

értékelték a lelkesedésünket, a felkészültségünket, és hogy ilyen szép számmal össze tudtunk jönni Dunaszekesőről.

Amit hiányoltak, az a „svábosság”, amit más zenekarokkal ellentétben mi nem tudtunk örökölni, hiszen 40 évig nem volt fúvószenekarunk. Magunknak kellett megtanulnunk, amiben Alföldi Balázs karnagyunknak óriási szerepe volt.



Aztán következett a gála ünnepség, ahol a zenekarok 2-2 számot adtak elő, és jött a várva várt eredményhirdetés. Elmondták, hogy 1 ezüst lett, 2 kiemelt arany, a többi zenekart pedig arany fokozatra értékelték. Először az ezüst: „Nem mi vagyunk, rendben”. Aztán az arany: zenekar zenekart követve, még mindig nem mondják a nevüket. Lehet, hogy ebből kiemelt arany lesz? Amelyik zenekart kiemelt arany fokozattal illetik, részt vehet az országos minősítőn, ami olyan elérhetetlennek tűnt számunkra – ott elég nívós zenekarok szoktak lenni. Nagy izgalmak közepette végül kimondták a mi nevünket is. Habár csak néhány ponttal maradtunk le, de csalódást nem kelve, azt kaptuk, amiért mentünk: a Dunaszekesői Fúvószenekart Arany minősítéssel díjazták.

Nagy szám volt ez életünk első megmérettetésén, elképesztően büszke volt mindenki, és hazafelé úton jókedvűen énekelünk a buszon.

*Éz volt egyik első nagy sikerünk, amit azóta is jó szívvel hordunk a zsebünkben és szívesen gondolunk vissza rá. Ez a mi érdemünk, a csapat közös érdeme, ugyanakkor a karnagyunk és minden egyes zenekartag érdeme is külön-külön, amit már senki nem vehet el tőlünk. Akár tag maradt valaki, akár kilépett, attól még a máj napig is mindenkire büszkék vagyunk, aki hozzásegítette a zenekart ehhez a sikerhez. És mint az ismeretes, azóta még 2 „Arany” született.*

*Az első minősítón szereplő 36 fő nevei: Gondos Júlia, Galambosi László, Ódor Dóra, Kulutác Zoltán, Keszeli Zsófia, Hajnal Bianka – klarinét. Rácz Fanni – fuvola. Hegedűs Zsolt, Rácz Nikolett, Bachmayer Ádám – I. szárnykürt. Hegedűs Zsófia, Arany*



*Krisztina, Kolep Krisztina, Szűcs Zsuzsanna – II. szárnykürt. Bodó Luca, Prucs Ákos, Arany Gabriella, Petrovits Adorján – I. trombita. Gondos Eszter, Martina Alexandra, Gura Krisztina – II. trombita. Galambosi László, Petrovits Gergely – tenor. Pál Krisztián, Alföldi Botond, Balázs Áron, Somos Nóra, Jasper Dávid, Perjési Gyula – bariton. Hermann József, Kovács Róbert – tuba. Somos Nadin – basszusgítár. Kis-Gadó Csaba, Pajkos Bence, Szőke Zoltán – dobok. Karnagy: Alföldi Balázs.*

## Találkozás Mészáros Jánossal

Március 11-én nagyszámú érdeklődő előtt mutatta be falunk szülőtte, Mészáros János, a magyarországi „Vasember”, életútját bemutató, „2 keréken 2 kontinensen át” című könyvét.

De ki is ő? Ma már csak az idősebb generáció emlékszik rá, hiszen a középiskola elvégzése után munkája miatt elkerült a faluból.

János 1948. április 17-én született Dunaszekesőn. Gyerekkorát itt töltötte, amire nagyon nagy szeretettel emlékszik vissza. A sok szép élmény, a szülők, a bátyja, a gyerekkori barátok, a falusi szokások, a nagy események mind megelevenednek a könyv lapjain. Olvasás közben olyan érzése van az embernek, mintha időutazáson venne részt. Megelevenedik az 1950-es, ill. az 1960-as évek Dunaszekesője. János így foglalja össze gyerekkorát, ill. kötődését a faluhoz: „ Szép volt, jó volt gyerekek

lenni, annak ellenére, hogy ha mai szemmel nézem, bizony szegények voltunk. Ám akkor nekünk nem hiányzott semmi, mert szüleink szeretetében éltünk...

Közel 50 éve nem lakunk Dunaszekesőn, de most is a „mi falunk”, „Szekesőre megyek haza” emlékezni felejtethetlen gyermekkoromra.”

Jánosból ezután vízügyi szakember lett Székesfehérváron, ahol 1969-ben megnősült, majd egy lánya és egy fia született.

38 éves koráig hobbi szinten ipari könnyű-és nehézbúvár munkákat végzett, majd a hegymászással is megismerkedett, ami a triatlon sportban és az extrém karitatív célú sportvállalkozásaiban fontos szerepet töltött be.

„Sportos” élete 1985-ben kezdődött, amikor az éhező afrikai gyerekek



megsegítésére „Sport Aid” címmel 10 kilométeres karitatív futást rendeztek világ összes országának fővárosában egy időben (időzónák figyelembe vétele nélkül). A nevezési díjak teljes összegét a fenti célra fordították.

Innentől kezdve a „kocka el volt vetve”, nem volt megállás. Újabb és újabb célok következtek, de immár az SM-es (sclerosis multiplex) betegekért. Mindezt munka és család mellett, és úgy, hogy az útjainak anyagi fedezetét neki magának kellett összeszednie, hogy a családi költségvetés se sérüljön!

A napi munka és a folyamatos edzés mellett nagyon sok energiát kellett áldoznia a szponzorok megtalálására és az útra való felkészülésre.

De mik is voltak ezek az óriási teljesítmények? Csak címszavakban (hiszen nagyon sokat lehetne írni minden újtjáról):

- 1992-ben a barcelonai olimpia alatt 10-szeres Ironman táv (10 nap alatt 38 km úszás, 1800 km kerékpározás, 422 km futás Székesfehérvár és Barcelona

között) a világon elsőként! Az olimpián ő adta át J.A. Samaranchnak, a NOB elnökének a Nemzetközi Triatlon Szövetség kérését, miszerint a triatlont, mint új sportágot vegyék fel az olimpiai játékok közé. Az útjára busszal elkísérte egy SM-es betegekkel álló csoport, akik később így nyilatkoztak erről:

„Meg akartuk mutatni, hogy mi is éppen olyan emberek vagyunk, mint bárki más!”

- 1993. Washington DC – Vancouver: 29 nap alatt 422 km futás, 4000 km kerékpározás, 422 km futás az SM-es betegekért, akik a következő útravalóval indították el Jánost:

„Percről percre győzzük le önmagunkat, mint te, János, leendő nagy vállalkozásod alatt. Úgy, mint tetted már számtalanszor. Hittel, vággyal, bizalommal - milyen kevés, de hatalmas akarat! Kérünk hát, ezúttal is vidd hírünket a világban! Tudják meg, hogy vagyunk, hogy segítségre szorulunk, mert nem elég az akarat!”

- 1994. Perth-Sidney (Ausztrália) kerékpározás 4 sivatagon át: 29 nap alatt 7163 km. Útvonal: átkelés kerékpárral a Nagy homok-, a Gibson-, a Nagy Viktória-, és a Simpson sivatagon keresztül, végül a Nagy-Vízválasztó hegységen át Sidneybe. Mindezt 45-50 fokos hőségben, tűző napon biciklizve!

Fa Nándor a következő sorokkal bátorította János vállalkozását: „Változó



világunkban felborult értékrendben botorkálunk tovább. Keressük azokat a távoli fénypontokat, amik valamiféle irányt mutatnak, segítenek továbbs menni. Szükségünk van az olyan teljesítményekre, amelyek elhitetik velünk, hogy abszolút értékek vannak és lesznek.

Amit csinálsz János, az ilyen”

- 1997. A cél: Keréketörni Amerikát az SM-s betegekért! A Tűzföldtől Alaszkáig kerékpárral 109 nap alatt 22.610 km! Az út fő védnöke Göncz Árpád köztársasági elnök volt, aki ezt írta az expedícióról:

„ ... minden embernek adatik lehetőség mások megsegítésére. Ki gondolná, hogy még egy sportember is, a saját hobbjának felhasználásával segíteni tudja azokat, akik erre rászorulnak. ... Az SM-esek gyógyítási esélyeinek, illetve élet-körülményeinek javítását célzó „Egy ember, két keréken, három Amerikán át” karitatív célú sportteljesítmény valóban alkalmas lehet arra, hogy az emberek figyelmét rá lehessen irányítani az SM-esekre.”

- 2022. július: Zarándoklat a Dunán. Dunaújváros – Sulina (Fekete-tenger): 29 nap alatt 1579 km evezés. Miért is? Hogy végigjárja és végignézze a Dunának azt a szakaszát, amelyet az uszálykormányos édesapja és Hajóskapitány, hajóparancsnok bátyja közel negyven évig jártak.

János emberfeletti teljesítményeivel, a



kitartásával, akaraterejével, példamutató életével, egyszerűségével, alázatával, végtelen jóindulatával mindenki számára minta! Nagyon sokat tanulhatunk tőle!

Nekünk, dunaszekesőieknek pedig nagyon büszkének kell lennünk rá! Kevés település dicsekedkedhet ilyen emberrel! Bízom benne, hogy a szülőföldhöz való ragaszkodásához mi, szekesőiek is méltóak leszünk!

János szavaival szeretném befejezni az őt bemutató írásomat:

„Az értelmes, céltudatos dolgokat szerettem és szeretek foglalkozni, mely másoknak is hasznos, vagy segítséget nyújt. Az elmúlt 50 év hazai árvízi katasztrófáinak helyszínén mindig ott voltam, segítettem, mentem, akár az életem kockáztatásával is. Természetesnek tartom, hogy másokon segítsék. Erősen hiszek az akarat, a szeretet és a nemes cél együttes erejében.”

A könyv a könyvtárból kölcsönözhető!

**Schmidt Gabriella**

**Tév/hitek - ifj. Kulutác Zoltán rovata**

## Wojtek

A legérdekesebb történeteket az élet szokta írni, egészen valószínűtlen forgatókönyveket teremtve. Nem egy ilyen történet forog olyan állatok körül, amelyek valamely formában

hatással voltak, befolyásolták vagy motiválták a körülöttük élő emberek életét. Ilyen volt a következőkben felbukkanó szíriai barnamedve is.



forrás: internet

Az állat története 1942 áprilisában indul, amikor az Iránban állomásozó Keleti Lengyel hadsereg (amely a Barbarossa hadműveletet követően megkötött lengyel-szovjet szerződés révén lett felállítva az ekkor Szovjetunió területén élő - egészen pontosabban hadifogságban lévő - lengyel katonákból és civilekből) egyik hadnagya megvásárolt egy helyi kisfiútól egy medvebocot. Az állat anyját korábban orvvadászok lőtték ki, ennek megfelelően pedig meglehetősen legyengült állapotban került lengyel felügyelet alá. Az első hónapokban kizárólag tejfel, mézzel, lekvárral és gyümölcsökkel etetett állat azonban lassan erőre kapott s egyre több alkalommal mozgolódott a katonák kvártélyá körül. Azok - mondhatni természetesen - jó poénnak tartották a medve etetését és itatását s az állat hamarosan nagy kedvelőjévé vált a sörnek, később pedig a cigarettának is. A Wojteknek keresztelt medve (a lengyel Wojciech / vidám harcos és a gyakori keresztnévből összegyúrva) amiben csak tudta másolta a környezetében élő emberek viselkedését gyakran járt két lábon masírozva, sőt idővel még tisztelni is megtanult. Együtt itta reggeli kávéját a katonákkal, akikkel szabadidejükben még birkózott is. Még az év során átkerült a 22. tüzérségi ellátó századhoz, amelynek afféle kabalája lett és amelyet követett Szírián és Irakon át egészen Egyiptomig.

1943-ban az alakulatot a brit 8. hadsereghez csatolták amely ekkor a szövetségesek szicíliai partraszállására készült. A brit szállítóhajók katonai regulációja

tiltotta a kabalák és kisállatok szállítását, ezért a lengyelek hivatalosan is besorozták a medvét közlegényi fokozatban. Wojteknek innentől kezdve megvolt a saját sorszáma, illetve zsoldkönyve is. Az állat hűségesen kísérte egységét s látva azok ténykedését maga is elkezdett lőszeres ládákat cipelni.

A Monte Cassinoi csata során Wojtek olyan terheket cipelt amelyeket normális esetben négy embernek kellett volna, majd ezeket a teherautókra is felpakolta. (Az ekkor 90 kg-ot nyomó állat 45 kilós ládákat hordozott könnyedséggel és megállás nélkül). Teljesítményét a hadsereg tizedesi fokozattal jutalmazta. A medve népszerűsége olyan magas szintre hágott, hogy 1944 tavaszától egysége hivatalos zászlaján egy tüzérségi löszert két lábon hordó medve volt látható. Wojtek a teljes olaszországi kampányt a 22. tüzérségi ellátó század kötelékében töltötte és a háború végét is bajtársai társágában élte meg.

A háborút követően az egység a skóciai határhoz közeli Hutton község mellett lett elszállásolva, ahol a medve olyannyira népszerűvé vált a helyi civilek körében, hogy a Lengyel-Skót Egyesület tiszteletbeli tagjává választotta. Wojtek 1947 novemberéig élt Huttonban, amikor is az egységét is demobilizálták, ő pedig az Edinburghi Állatkert lakója lett, ahol gyakran látogatták leszerelt katonák, olykor cigarettát dobálva a lengyel nyelvre fejét felkapó, bajtársait felismerni látszó medvének. Wojtek 1963 december másodikán 21 évesen és mintegy 500 kilósan hunyt el békés körülmények között.

Wojtek népszerűsége a mai napig töretlen, az állatot ábrázoló szobrok, plakettek és utcanevek megtalálhatóak nemcsak Lengyelországban, de az olaszoknál és Skóciában is. Sőt, a Hearts of Iron IV nevű stratégiai játékban még parancsnokként is felbukkanhat. Feltéve, hogy a játékos Lengyelországot választja kezdéskor és megfelelő néhány komplikált, de nem lehetetlen feltételnek.